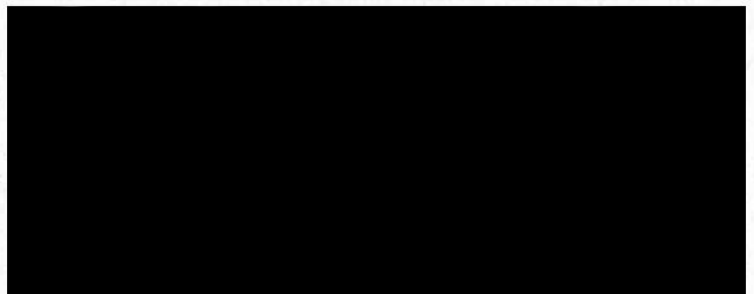

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/3266 - 2/2021
Érkezett:	2021 NOV 19. e-mail
Példány:	1 Kezelőiroda:
Melléklet:	0 db Jui

Alkotmánybíróság részére

Dr. Molnar Angelika ügyvéd

alkotmányjogi panasz indítványa
- kiegészítésekkel egységes szerkezetben -

a Miskolci Törvényszék
101.K.700.835/2020/23. számú ítéletének,
illetve a Kúria Kfv.I. 35.141/2021/7. számú
ítéletének alaptörvény-ellenessége
megállapítására és megsemmisítésére

(Alkotmánybírósági ügyszám:
IV/3266-1/2021.)

[REDACTED]

Alkotmánybíróság részére
1015 Budapest,
Donáti u. 35-45.

E-mail: hianypotlas@mkab.hu

Ügyszám: IV/3266-1/2021.

Tárgy: az Alkotmánybírósághoz 2021. augusztus 24-én érkezett, a Kúria Kfv.I.35.141/2021/7. számú ítélete és a Miskolci Törvényszék 101.K.700.835/2020/23. számú ítélete tárgyában benyújtott alkotmányjogi panasz kiegészítése egységes szerkezetben, hiánypótlási felhívásra

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[REDACTED]
[REDACTED] mint korábbi felperes, jelen beadványban indítványozó, a kívül jegyzett, és jelen beadványhoz csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője útján (**jogi képviselő adatai: dr. Molnár Angelika egyéni ügyvéd,** [REDACTED]

[REDACTED] aki egyben a hivatalos iratok átvételére kijelölt jogi képviselő) Magyarország Alaptörvényének 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján - a T. Alkotmánybíróság IV/3266-1/2021. sz., a jogi képviselőnek 2021.10.22. napján postai úton kézbesített felhívása szerint kiegészítésekkel egységes szerkezetben - az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjeszti elő:

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (1) és (4) bekezdése alapján állapítsa meg a Kúriának a Miskolci Törvényszék 101.K.700.835/2020/23. számú ítéletét hatályában fenntartó, Kfv.I.35.141/2021/7. számú ítéletének és a döntéssel felülvizsgált, a Miskolci Törvényszék 101.K.700.835/2020/23. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azokat, mivel ezen bírósági döntések az alábbiakban kifejtettek szerint sértik az Alaptörvény rendelkezéseit, az Alaptörvényben biztosított jogokat (a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség). A Kp. 123. § (2) bekezdés alapján kérjük, hogy a Miskolci Törvényszéket új eljárásra utasítani szíveskedjenek.

A kérelem indokolásaként és az indítványozó közvetlen érintettségének alátámasztására az alábbiakat adjuk elő:

I.) Tényállás ismertetése/pertörténet/jogorvoslati lehetőségek kimerítése:

Indítványozót érintően a NAV Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Adó-és Vámigazgatósága MEVEO 2. a 4926156756 számú megbízólevél alapján 2013-2017. évekre vonatkozóan személyi jövedelemadó és egészségügyi hozzájárulás adónemekre kiterjedően adóellenőrzést végzett.

Az elsőfokú adóhatóság az ellenőrzés megállapításait a 2019. július hó 17. napján kelt 5436195194 iktatószámú jegyzőkönyvben rögzítette, melyre indítványozó észrevételt tett.

Az Adóhatóság 2019. október hó 21. napján kelt, 5254434653 iktatószámú határozatában indítványozó terhére személyi jövedelemadó adónemben 3.152.808. forint, egészségügyi hozzájárulás adónemben pedig 4.856.621 forint, azaz összesen 8.007.429. forint adókülönbötetet, illetve javára 21.351 forint adókülönbötetet állapított meg. Összességében az elsőfokú határozat megállapításai szerint az indítványozó terhére megállapított 8.007.429. forint adókülönbötet teljes egészében adóhiánynak minősült, mely adóhiány után az Adóhatóság 200% mértékű, azaz 16.014.858 forint összegű adóbírságot szabott ki, és 247.766. forint késedelmi pótlékot számított fel.

Az adóhatósági eljárás megindítására a NAV Észak-magyarországi Bűnügyi Igazgatósága Igazgatójának azon tájékoztatása alapján került sor, mely rögzítette, hogy a Btk. 396. § (1) bekezdésének a) pontjába ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő, különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó, bünszervezetben és üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntette és más bűncselekmény megalapozott gyanúja miatt 2016.12.16. napjától indítványozó házastársa, [REDACTED] ellen büntetőeljárás van folyamatban, mely eljárásban azonban gyanúsítottként az indítványozó nem volt érintett. A nyomozóhatóság ebben a tájékoztatásban továbbá közölte, hogy a hozzátartozók vizsgálata körében felmerült, hogy [REDACTED], azaz az indítványozónál kimutatható vagyongyarapodás nincs arányban bevallott jövedelmével, mely miatt a 465/2017. (XII.28.) Korm. rendelet (továbbiakban Adóig. vhr.) alapján őt érintően vagyonosodási vizsgálat lefolytatását kezdeményezte.

Az indítványozó vonatkozásában az Adóhatóság kétirányú megállapítást tett, egyrészt az ellenőrzés során beszerezte az indítványozó vizsgált időszaki bankszámlakivonatát, melyek alapján megállapította, hogy az indítványozó számlájára 2014. évben összesen 43 alkalommal érkeztek különböző bankszámlaszámokról átutalások, közleményben [REDACTED]

[REDACTED] áról.

Az Adóhatóság, mivel az indítványozó a felhívások ellenére az átutalások jogcímét, illetve a közleményrovatban megjelölt személy beazonosítását érintően nem nyilatkozott, átutalás adómentességét igazoló, vagy az utaló személyének beazonosítására alkalmas okiratot nem csatolt, ezen összeget az Szja tv. 4. § (1) bekezdése, és 28. § (1) bekezdése alapján az indítványozó egyéb jövedelmeként adóztatta olyan módon, hogy az Szja tv. 29. §-a alapján a felperes összevont adóalapját a fenti összeg 78%-ával megnövelte. Továbbá a feltárt egyéb jövedelem után az Eho tv. (1998. évi LXVI. tv.) 3. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel, a fenti adóalapra számítva EHO fizetési kötelezettséget állapított meg.

A Bíróságok döntését ez utóbbi megállapítások vonatkozásban jelen indítványban nem érintjük.

A fentiek mellett azonban az Adóhatóság megvizsgálta az indítványozó vagyongyarapodását, és megélhetési kiadásainak összegét, ún. klasszikus vagyonosodási vizsgálatban, mely körben az Adóig. vhr. 87. §-a szerinti becslési módszer alkalmazásával felállította az indítványozó vagyommérlegét. Az Adóhatóság megállapította, hogy az indítványozó a vizsgált időszakban életviteli-megélhetési költségekre, gépjárművásárlásra, ingatlanvásárlásra, ingatlan felújításra és egészségügyi szolgáltatási járulék befizetésére összesen 27.355.461. Ft-ot fordított, kifizetői adatszolgáltatások alapján továbbá megállapította indítványozó bevételeit, illetve rögzítette, hogy indítványozó 2013. évi nyitó megtakarításra nem nyilatkozott, illet nem igazolt. Az Adóhatóság bevételként vette figyelembe az indítványozó által a fentiek szerint folyószámlájáról felvett 6.709.000. Ft-ot, készpénzben részére kifizetett munkabéreket, továbbá gépjármű értékesítéséből befolyt vételárat, és ennek alapján 2013-2014. évekre, és 2017. évre forráshiányt állapított meg, **mely forráshiány Szja adónemben 2.052.446. Ft adókötelezettség növekedést, és EHO adónemben 2.997.761. Ft fizetési kötelezettséget eredményezett, járulékos kötelezettségként az Art. 215. § (4) bekezdése alapján 200% mértékű adóbírsággal.**

A Bírósági döntések alaptörvény-ellenességét a fenti megállapítások vonatkozásban állítjuk.

Az indítványozó fellebbezéssel támadta az elsőfokú adóhatósági határozatot, és kérte annak megsemmisítését, valamint az elsőfokú adóhatóság új eljárásra utasítását.

Az Adóhatóság 2019. december hó 3. napján kelt, 2234643380 iktatószámú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta, arra hivatkozással, hogy indítványozó jogorvoslati kérelme nem megalapozott.

Ezt követően az indítványozó felperesként keresetet terjesztett elő, mely keresetében egyebek mellett - de jelen alkotmányjog panasz szempontjából releváns részében - azt állította, hogy az Adóig. vhr. 87. § (1) bekezdésének, azaz a vagyongyarapodási vizsgálat és becslés módszerének alkalmazása esetében jogszabálysértő, illetve kizárt volt, ugyanis ő maga, mivel nem volt érintett semmilyen bűncselekmény gyanújával, az irányadó jogszabály személyi hatályát szűkítő rendelkezése alapján nem lehetett volna ilyen típusú eljárás alanya. A Miskolci Törvényszék azonban az indítványozó felperes keresetét, mint alaptalant, teljes egészében elutasította 101.K.700.835/2020/23. számú ítéletével.

A Miskolci Törvényszék kialakult ítélkezési gyakorlat hiányában az Alaptörvény 28. cikk alkalmazásával foglalt el egy olyan, indítványozói álláspont szerint contra legem jogértelmezési álláspontot, miszerint a becslés alkalmazására, vagyongyarapodási vizsgálat lefolytatására nem csak a bűncselekmény gyanúsítottjával szemben van lehetőség. Az ítélet indokolása szerint „*a jogszabályhely kifejezetten nem írja elő, hogy a bűncselekmény alapos gyanújának az adózóval szemben kell fennállnia. Amennyiben a jogszabályhelyben rögzített valamely bűncselekmény alapos gyanúja fennáll, úgy az adózóval szemben becslési eljárás lefolytatható. A jogalkotói szándék a Bíróság értelmezése szerint akkor ér célt, amennyiben az esetleges bűncselekményből származó vagyonelemek nem kizárólag a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított személynél lefolytatott vizsgálat, hanem a hozzátartozókra is lehetőséget biztosít becslés alkalmazására.*”

Az indítványozó a Miskolci Törvényszék ítéletével szemben, törvényes határidőn belül felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúriához a Kp. 115. § (1) bekezdése alapján, és

elsősorban kérte a Kúriát, hogy a támadott jogerős ítéletet vizsgálja felül, és a Kp. 121. § (1) bekezdése alapján, tekintettel arra, hogy a jogerős ítélet az ügy érdemére kiható módon jogszabálysértő, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér, azt teljes egészében hatályon kívül helyezni, az ügyben eljáró bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítani szíveskedjen.

Másodsorban kérte a Kúriát, hogy a támadott jogerős ítéletet vizsgálja felül, és a Kp. 121. § (1) bekezdése alapján, tekintettel arra, hogy a jogerős ítélet az ügy érdemére kiható módon jogszabálysértő, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér, azt úgy változtassa meg, hogy a megtámadott közigazgatási cselekményt - elsőfokú határozatra is kiterjedően - megsemmisíti, és a közigazgatási szervet új eljárás lefolytatására kötelezi.

A Kúria az indítványozó jogi képviselője útján 2021.06.18-án, Céghapuz, elektronikusan kézbesített, azaz közölt, Kfv.I.35.141/2021/7. számú ítéletével a Miskolci Törvényszék 101.K.700.835/2020/23. számú ítéletét hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati bíróság megállapította, hogy a klasszikus vagyonosodási vizsgálat, azaz az Adóig. vhr. 87. §-a szerinti becslési eljárás jogalapja körében kifejtett indítványozói érveléssel (leegyszerűsítve azon indítványozói állásponttal, hogy mivel maga nem volt érintett meghatározott bűncselekmény gyanújával, az ő vonatkozásában ilyen eljárás lefolytatásának a jogszabály alapján nem lett volna helye) a Kúria nem ért egyet. Az indokolás szerint a normaszöveg valós tartalmának pusztán nyelvtani értelmezés útján történő megállapítása adott esetben téves következtetések levonásához is vezethet, ezért Magyarország Alaptörvényének 28. cikke előírja, hogy a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabály értelmezés során a bíróságok mozgásterének korlátait a 23/2018. (XII.28.) AB határozat [25] pontja a következőképpen határozta meg: „Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvénynek ez a rendelkezése a bíróságok számára alkotmányos kötelezettségként írja elő, hogy ítélező tevékenységük során a jogszabályokat elsősorban azok céljával összhangban értelmezzék. Ebből a kötelezettségből következik, hogy a bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgáster keretein belül azonosítania kell a jogszabály céljának érvényesülését, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat elsősorban arra tekintettel kell értelmeznie.” A 3179/2018 (VI.8.) AB határozat azt is leszögezte, hogy „az adott ügyben alkalmazandó jogszabályoknak pusztán a nyelvtani értelmezése nem felel meg az indokolt bírói döntéssel szemben támasztott alkotmányos követelményeknek. Ennek oka, hogy az Alaptörvény 28. cikke azt a kötelezettséget rója a bíróságokra, hogy a jogszabályokat azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezniük. A bírói jogalkalmazás folyamatában a jogszabályok értelmezése egy olyan komplex indokolást igényel, amely a szintaktikai mellett a teleologikus és a rendszertani értelmezés szempontjait is felismeri, értékeli és egymásra tekintettel ütközteti. A jogértelmezés ezen bíró által érvényesített, komplex folyamatában az irányadó jogi normákat a rendszertani értelmezés keretében nemcsak egymásra tekintettel, hanem a jogalkotó céljára és az Alaptörvényre figyelemmel is értékelni kell a konkrét ügyben.” [81. pont].

A fentiek szem előtt tartásával a Kúria álláspontja az volt, hogy a Miskolci Törvényszék a vitatott jogszabályi rendelkezést a nyelvtani és az objektív teleologikus értelmezésnek is megfelelően,

helyes tartalommal értelmezte. A Kúria értelmezése szerint az Adóig. vhr. 87. § (1) bekezdésének megfogalmazásából nem következik, hogy kizárólag annál a személynél kerülhet sor vagyonosodási/vagyongyarapodási vizsgálat lefolytatására, akinél a bűncselekmény elkövetésének gyanúja áll fenn és a gyanúsított hozzátartozója gyanú hiányában ne lehetne az eljárás alanya. Az Alkotmánybíróság által lefektetett elveket követve a Kúria vizsgálta, hogy mi volt a szabályozás célja. Értelmezése szerint a jogalkotó nem kívánta leszűkíteni a becslési eljárás lefolytatását a gyanúsított személyére, miután a bűncselekményből származó haszon visszaszerzése a gyanúsítottal szemben elkobzás folytán biztosított a büntető eljárásban is, így a „bűnös úton” megszerzett vagyon visszaszerzésére újabb szabály, eljárás bevezetése felesleges. Míg ezzel szemben a nem gyanúsított hozzátartozónál kizárólag ezen eljárással lehet érvényt szerezni az ebből származó, a gyanúsított által a hozzátartozó részére juttatott vagyonelemek feltárására és adóztatására.

A Kúria álláspontja szerint, ha igazolható a bűncselekmény gyanúsítottja és a vagyongyarapodási vizsgálat alanya között egy okszerű kapcsolat fennállása, akkor nincs akadálya a vagyongyarapodási vizsgálat lefolytatásának. A hozzátartozói minőség tényéből az okszerűség sérelme nélkül joggal vetődik fel az a következtetés, hogy a bűncselekményből esetlegesen származó vagyoni előny a hozzátartozónál lelhető fel. A perbeli esetben a nyomozó hatósági tájékoztatás és megkeresés egyértelműen azonosította az indítványozót, mint azt a személyt, akinél vagyongyarapodás léphetett fel. Ennek ellenőrzésére pedig kizárólag a becslési eljárás lefolytatása ad lehetőséget, mikor a források és kiadások egyenlegbe állítása révén az eltitkolt jövedelem láthatóvá és egyben adóztathatóvá válik. A Kúria nézete szerint az indítványozó által alkalmazott nyelvtani értelmezés leszűkíti a jogszabályhely alkalmazási lehetőségét és következmények nélkül hagyná a gyanúsított hozzátartozó bűncselekményből eredő gyarapodását.

Az indítványozó a fentiek alapján jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.

Az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidő megtartottsága vonatkozásában az alábbiakat adjuk elő:

Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz esetén a jogorvoslati lehetőség kimerítésének kötelezettsége ugyan nem vonatkozik a felülvizsgálatra, mint rendkívüli jogorvoslatra, azonban alkotmányjogi panasz benyújtásának nincs helye, ha az indítványozó a jogerős döntéssel szemben felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, és a Kúria azt még nem bírálta el. Ilyen esetben a felülvizsgálati eljárás lezárulását követően lehet alkotmányjogi panasz benyújtani. Jelen esetben a Kúria 2021.06.18. napján, az indítványozó jogi képviselője útján közölt ítéletével zárult le a rendkívüli perorvoslati eljárás. Az indítványozó a Kúria ítéletének kézhezvételéig alappal tehetett fel, hogy az Alaptörvényben biztosított jogainak sérelmét is megvalósító, és ügyének érdemi elbírálására kiható jogszabálysértések a felülvizsgálati eljárásban orvoslásra kerülnek.

Hivatkozunk továbbá az alábbiakra:

Az Alkotmánybíróság Ügyrendje alapján a Kúria felülvizsgálati eljárást befejező döntése ellen olyan esetben lehet alkotmányjogi panaszt benyújtani, ha a Kúria érdemi döntést hoz, azaz a megtámadott határozatot hatályában fenntartja, vagy a jogerős határozatot egészben vagy részben

hatályon kívül helyezi és helyette, illetve az elsőfokú határozat helyett új és a jogszabályoknak megfelelő határozatot hoz, vagy a jogerős határozatot megváltoztatja és a törvénynek megfelelő új határozatot hoz, vagy a megtámadott határozatot hatályon kívül helyezi, és az eljárást megszünteti.

II. Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek, Alaptörvényben biztosított jogok sérelmének pontos megjelölése, és részletes indokolás:

II.1. Túlterjeszkedés a jogértelmezés Alaptörvény által megengedett keretein, mely a tisztességes eljáráshoz, és jogorvoslathoz való alkotmányos jogot sérti

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

„28. cikk A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

II.2. Törvényen alapuló arányos közteherviselési kötelezettség sérelme:

Alaptörvény XXX. cikk

(1) Teherbíró képességének, illetve a gazdaságban való részvételének megfelelően mindenki hozzájárul a közös szükségletek fedezéséhez.

Alaptörvény 40. cikk

A közteherviselés és a nyugdíjrendszer alapvető szabályait a közös szükségletek kielégítéséhez való kiszámítható hozzájárulás és az időskori létbiztonság érdekében sarkalatos törvény határozza meg, az alábbiak szerint:

A fentiek szerinti közteherviselésre vonatkozó alapvető rendelkezéseket a 2011. évi CXCV. törvény (Magyarország gazdasági stabilitásáról - továbbiakban: Gst.) V. fejezete tartalmazza:

28. § (1) Magyarországon minden természetes személy, jogi személy és más jogalany

- a) adó, járulék, hozzájárulás, vagyonszerzési illeték, pótlék vagy más hasonló - az állam közvetlen ellenszolgáltatása nélküli - rendszeres vagy rendkívüli fizetési kötelezettség, továbbá*
- b) az állami közhatalom birtokában nyújtható szolgáltatásért, eljárásért fizetendő felügyeleti díj, eljárási és felügyeleti illeték, igazgatási szolgáltatási díj, pótdíj*

[az a) és b) pont a továbbiakban együtt: fizetési kötelezettség] teljesítésével járul hozzá a közös szükségletek fedezéséhez.

29. § (1) Fizetési kötelezettséget előírni, a fizetésre kötelezettek körét, a fizetési kötelezettség mértékét, a kedvezmények, mentességek körét és mértékét megállapítani kizárólag törvényben, vagy törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendeletben lehet, kivéve ha az Európai Unió kötelező jogi aktusa vagy nemzetközi szerződés eltérően rendelkezik.

38/B. § (1) Törvény jogellenes magatartással összefüggésben pénzügyi joghátránnyal járó jogkövetkezményt (a továbbiakban: bírságfizetési kötelezettség) állapíthat meg.

(2) Bírságfizetési kötelezettséget előírni, a fizetésre kötelezettek körét, a kedvezmények, mentességek körét és mértékét, a korlátlan enyhítés vagy a jogellenes magatartás csekély súlya miatt a kiszabás mellőzésének lehetőségét megállapítani kizárólag törvényben vagy törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendeletben lehet, kivéve ha az Európai Unió kötelező jogi aktusa vagy nemzetközi szerződés eltérően rendelkezik.

A Kúria ítélete sérti az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát, valamint jogorvoslathoz való jogát az alábbiak szerint,

tekintettel arra, hogy a jogértelmezés Alaptörvényben meghatározott keretein túlterjeszkedő, és ilyenformán önkényes bírói jogértelmezés jogszerűnek minősítette az indítványozóval, mint a jogszabályban meghatározott bűncselekmény gyanújával nem érintett személlyel szemben olyan eljárás lefolytatását (klasszikus vagyongyarapodási vizsgálat az Adóig. vhr. 87. §-a szerint), mely vele szemben nem, kizárólag a gyanúval érintett házastárs vonatkozásában lett volna elrendelhető.

Álláspontunk szerint az indítvány által felvetett alkotmányjogi jelentőségű kérdés abban ragadható meg, hogy a tisztességes eljáráshoz és jogorvoslathoz fűződő alapjog érvényesül-e abban az esetben, ha a Bíróság az Alaptörvény 28. cikkének alkalmazásával, sem az alkalmazandó jogszabály szövegéből, sem a jogalkotói indokolásból ki nem olvasható olyan értelmezést fogad el, mely az egyértelmű, szöveghű értelmezéstől elszakadva azt eredményezi, hogy a jogszabály a személyi hatály kiterjesztő értelmezésével szélesebb alanyi körre alkalmazandó (jelen esetben éppen ez a kiterjesztő értelmezés tette lehetővé a jogszabálynak az érintett indítványozóra történő alkalmazását), és egyben ebben a vonatkozásban merül fel a bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség is.

Az Alaptörvény eredeti szövege szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

A VII. Alaptörvény Módosítás azonban - álláspontunk szerint éppen a teleologikus jogértelmezés bizonyos korlátok közé szorítása érdekében - a fenti rendelkezéseket kiegészítette, az alábbiak szerint:

„A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni.”

A fentiekből tehát az következik, hogy feltételezvé, hogy a mindenkire kötelező erejű jogi normák egyértelmű és kiszámítható normatartalmat hordoznak, az elsődleges továbbra is a nyelvtani, azaz szövegű értelmezés, amennyiben azonban szükséges ezt meghaladó bírói jogértelmezés, a jogalkotói szándék feltárása (éppen a hatalommegosztás elvéből fakadóan) nem szakadhat el a jogalkotói szubjektivitástól, azaz valamely jogszabály céljának meghatározása során elsősorban a preambulum, és az indokolás lehet irányadó. Álláspontunk szerint ugyanakkor, ha ezen utóbbiak egyértelműen nem támasztják alá az „elszakadást” a szövegű értelmezéstől (mely éppen a jogi norma tartalmának előzetes felismerhetősége révén biztosítja annak objektív alkalmazását), úgy a bírói jogértelmezés már ellenétes az Alaptörvény 28. cikkével, és így sérti a tisztességes eljáráshoz és jogorvoslathoz való jogot.

Álláspontunk szerint az Alaptörvényben biztosított, tisztességes eljáráshoz való jognak szerves részét képezi a bírói döntések joghoz kötöttségének elve. Az alkotmánybírói gyakorlatból az is megállapítható, hogy az Alkotmánybíróság védelmet biztosít a bírói hatalom önálló jogszabály-értelmezésének, így pl. a 38/1993. (VI. 11.) AB határozat a következőket rögzítette: „[a], jogot” végül is a bíróságok saját értelmezésük szerint állapítják meg. [...] A csak a törvényeknek való alávetettség nemcsak a másik két hatalmi ág befolyását zárja ki tehát az ítélkezésre, hanem - az Alkotmány határai és követelményei között maradó - független, folyamatos és rendszerképző törvényértelmezés és jogalkalmazás révén is biztosítja a bírói függetlenséget.” (ABH 1993, 256, 262.). Nem hagyható azonban figyelmen kívül, hogy a bírói jogértelmezésnek megvannak az alkotmányos, Alaptörvényben meghatározott keretei és korlátai, melyeken túlterjeszkedő jogértelmezés, mint kvázi jogalkotás, már önkényes, és a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét idézi elő.

A 23/2009. (III. 6.) AB határozat a következőket rögzítette: a jogértelmezés alapszabálya, hogy az csak a jogszabály tartalmának feltárását célozhatja, nem vezethet a jogszabály tartalmának módosításával új szabály meghatározására. (ABH 2005, 526.)

Álláspontunk szerint azonban a jelen esetben a bírói jogértelmezés olyan személyi kört (az Adóig. vhr. 87. §-ában meghatározott bűncselekmények gyanújával nem érintett személy) határozott meg az eljárás lehetséges alanyi köreként, amely az Adóig. vhr.-ből nem következik, és lényegi minőségében különbözik az értelmezett jogszabályhely által meghatározott alanyi körtől. A bírói jogértelmezés a jelen esetben olyan normatartalmat alakított ki az egyébként jogalkotói szándék szerint a korábbi szabályozáshoz képest jelentősen szűkített alanyi kör kibővítésével, amely sem közvetlenül, sem az Alaptörvényben meghatározott korlátok közötti bírói jogértelmezéssel nem ragadható meg, így közvetlenül sériült az Indítványozó tisztességes eljáráshoz való joga, és a közigazgatási bírósági eljárás nem tudta betölteni alapvető, és hatékony jogvédelmi funkcióját (Kp. 2. § (1) bekezdés: A bíróság feladata, hogy eljárásával a közigazgatási tevékenységgel megvalósított jogsértéssel szemben - erre irányuló megalapozott kérelem esetén - hatékony jogvédelmet biztosítson).

Az Adóig. vhr. 87. § (1) bekezdésének a Miskolci Törvényszék és Kúria ítéletében foglalt azon értelmezése, mely szerint a jogszabály szövegéből nem következik, hogy kizárólag annál a személynél kerülhet sor vagyonosodási/vagyongyarapodási vizsgálat lefolytatására, akinél a bűncselekmény elkövetésének gyanúja áll fenn és a gyanúsított hozzátartozója gyanú hiányában

ne lehetne az eljárás alanya, a jogértelmezés alkotmányos korlátain való túlerjeszkedéssel, egyfajta „bírói jogalkotás”-ként értékelhetően az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát, és jogorvoslati jogát sérti, ugyanis éppen ezen jogértelmezés nyitotta meg a lehetőséget arra, hogy az indítványozót érintően vagyongyarapodási vizsgálat kerüljön lefolytatásra becslés alkalmazásával, és ezen jogértelmezés mentén minősítették az eljárt Bíróságok jogszerűnek ezen eljárás lefolytatását.

Mind a Miskolci Törvényszék, mind a Kúria ítéletének indokolásában megjelenik a jogalkotó célja szerinti értelmezés, azonban az már nem derül ki, hogy a bíróságok ezen értelmezési tevékenységük körében vizsgálták-e a jogszabály indokolásában megjelenő jogalkotói szubjektív célt, és következésképpen nem állapítható meg az sem, hogy a bíróságok által az egyedi ügyben elfogadott teleologikus értelmezés kibontható-e ezen jogalkotói indokolásból.

Ezen a ponton rá kell mutatni arra, hogy az Adóig. vhr. az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény és az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény alapján kapott felhatalmazás alapján határozza meg az adóigazgatási eljárás részletszabályait, így közöttük a személyi jövedelemadót érintően alkalmazható becslés (a klasszikus vagyongyarapodási/vagyonosodási vizsgálat) részletes szabályait, méghozzá a személyi hatály leszűkítésével. Ezen jogszabályi rendelkezés közvetlen előzménye, mint fentebb említésre került, az új adóeljárás jogszabályok hatályba lépését megelőzően irányadó régi Art. (2003. évi XCII. törvény - az adózás rendjéről) 109. § (1) bekezdésének 2016.01.01-jével hatályba lépett módosítása, mely annak vizsgálatát, hogy az adózó vagyongyarapodásával vagy az életvitelére fordított kiadásokkal az adómentes, a bevallott és a bevallási kötelezettség alá nem eső, de megszerzett jövedelmének együttes összege arányban van-e, azon esetekre szűkítette, ha az adózóval szemben a Btk. XXXVI., XXXVIII., XXXIX., XL. és XLI. Fejezetében szabályozott bűncselekmény gyanúja áll fenn a nyomozóhatóság részéről (megjegyzendő, hogy ez a közfelfogás szerinti értelme is a jogszabálynak).

109. § (1) Ha az adóhatóság megállapítása szerint - kizárólag a Btk. XXXVI., XXXVIII., XXXIX., XL. és XLI. Fejezetében szabályozott bűncselekmény nyomozó hatóság részéről fennálló gyanúja esetén - az adózó vagyongyarapodásával vagy az életvitelére fordított kiadásokkal nincs arányban az adómentes, a bevallott és a bevallási kötelezettség alá nem eső, de megszerzett jövedelmének együttes összege, az adóhatóság az adó alapját is becsléssel állapítja meg. Ez esetben - figyelemmel az ismert és adóztatott jövedelmekre is - az adóhatóságnak azt kell megbecsülnie, hogy a vagyongyarapodás és az életvitel fedezetéül a magánszemélynek milyen összegű jövedelemre volt szüksége.

Az új adóigazgatási eljárásrend keretében a személyi jövedelemadót érintő becslés részletszabályai körében az Adóig. vhr. 2018.01.01-től a fenti rendelkezéseket vette át, lényegében változatlanul:

87. § (1) Ha az állami adó- és vámhatóság megállapítása szerint - kizárólag a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény XXXVI., XXXVIII., XXXIX., XL. és XLI. Fejezetében meghatározott bűncselekmény nyomozó hatóság részéről fennálló gyanúja esetén - az adózó vagyongyarapodásával vagy az életvitelére fordított kiadásokkal nincs arányban az adómentes, a

bevallott és a bevallási kötelezettség alá nem eső, de megszerzett jövedelmének együttes összege, az állami adó- és vámhatóság az adó alapját is becsléssel állapítja meg. Ez esetben - figyelemmel az ismert és adóztatott jövedelmekre is - az állami adó- és vámhatóságnak azt kell megbecsülnie, hogy a vagyongyarapodás és az életvitel fedezetéül a természetes személynek milyen összegű jövedelemre volt szüksége.

Mindennek azért van jelentősége, mert a jogalkotói szándék feltárása vonatkozásában, a fenti rendelkezések lényegében változatlan átvétele miatt, ilyenformán a régi Art. fenti módosító szabályához kapcsolódó indokolás lehet mérvadó.

A módosító jogszabály az egyes törvényeknek a Nemzeti Adó- és Vámhivatal átalakításával, valamint a költségvetési tervezéssel és gazdálkodással kapcsolatos módosításáról szóló 2015. évi CXCI. törvény 35. §-a volt, mely szerint tehát:

35. § Az Art. 109. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha az adóhatóság megállapítása szerint - kizárólag a Btk. XXXVI., XXXVIII., XXXIX., XL. és XLI. Fejezetében szabályozott bűncselekmény nyomozó hatóság részéről fennálló gyanúja esetén - az adózó vagyongyarapodásával vagy az életvitelére fordított kiadásokkal nincs arányban az adómentes, a bevallott és a bevallási kötelezettség alá nem eső, de megszerzett jövedelmének együttes összege, az adóhatóság az adó alapját is becsléssel állapítja meg. Ez esetben - figyelemmel az ismert és adóztatott jövedelmekre is - az adóhatóságnak azt kell megbecsülnie, hogy a vagyongyarapodás és az életvitel fedezetéül a magánszemélynek milyen összegű jövedelemre volt szüksége.”

A módosításhoz fűzött indokolás a következőképpen szól:

„A módosítás szerint a vagyonosodási vizsgálatban becslés alkalmazásának az adóhatóság eljárásában kizárólag a vagyon elleni bűncselekmények, a pénz- és bélyegforgalom biztonsága elleni bűncselekmények, a költségvetést károsító bűncselekmények, a pénzmosás és a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények gyanúja miatt indított büntetőeljárás esetén van helye.”

Álláspontunk szerint a bíróságok teleologikus értelmezése sem a jogszabály szövegéből, sem a jogalkotói indokolásból nem vezethető le, nem következik, illetve maga az indokolás sem támasztja alá egyértelműen a szöveghű és egyébként közfelfogás szerinti értelmezéstől való elszakadást.

Mint ahogyan a 23/2018. (XII. 28.) sz. Alkotmánybírósági Határozatban rögzítésre került, az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvénynek ez a rendelkezése a bíróságok számára alkotmányos kötelezettségként írja elő, hogy ítélező tevékenységük során a jogszabályokat elsősorban azok céljával összhangban értelmezzék. Ebből a kötelezettségből következik, hogy a bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítania kell a jogszabály céljának érvényesülését, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat elsősorban arra tekintettel kell értelmeznie. **Ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül, hogy a bírói jogértelmezésnek továbbra is alkotmányos korlátja, hogy az nem eredményezhet kvázi jogalkotást, ugyanis abban az esetben, ha a bíróság, akár az Alaptörvény 28. cikkének alkalmazásával olyan normatartalommal ruházza fel a**

jogszabályt, mely sem annak szövegéből, sem a jogalkotói szándékot kifejező indoklásából nem következik, döntése az objektív normatartalomtól és jogalkotói szubjektivitástól elválva önkényessé válik.

A 20/2017. (VII. 18.) AB határozat indokolása szerint „**a bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia.** Ha a törvényeknek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel”.

„A bírói „jogalkotás”, amíg az kizárólag a jogszabályok értelmezésén alapul (amíg a bírói-ítélkezési hatalom nem veszi át alapvetően és közvetlenül a jogalkotás funkcióját), nem kerül ellentétbe a hatalommegosztás elvével.” (ABH 2004, 551, 571.)

Áttekintve az Alaptörvényen alapulóan az Alkotmánybíróság által a bírói jogértelmezéssel kapcsolatos alkotmányjogi panaszok vonatkozásában kialakult gyakorlatát, álláspontunk szerint **nem csak az az eset minősülhet alapjogot érintő jelentőséggel a tisztességes eljáráshoz és jogorvoslathoz való alapjogot sértő contra legem jogértelmezésnek, amikor a Bíróság elmulasztja a jogszabály értelmezése során a 28. cikk alkalmazását, hanem az is, ha ezen cikk alkalmazásával túllép a jogértelmezés alkotmányos keretein és a jogszabályt - jelen esetben szélesebb alanyi körre alkalmazva - olyan, minőségileg új tartalommal ruházza fel, amely már egyfajta jogalkotásnak minősül, jelen esetben a személyi hatály, illetve adójogi jogkövetkezmény indokolatlan alkalmazhatósága kiterjesztésével.**

Tény, hogy az Alaptörvény 28. cikke közvetlenül a Bíróságok számára állítja fel az alkotmányosan kívánatos jogértelmezés szabályait (egyfajta lépcsőzetességgel), ugyanakkor a bírói jogértelmezés alkotmányos keretei megtartásának vizsgálata egyedi ügyben, az indítványozónak a tisztességes bírósági eljáráshoz és jogorvoslathoz való jogán keresztül alkotmányjogi panasz alapja lehet.

A 23/2018. (XII. 28.) sz. Alkotmánybírósági Határozat az alábbiakat rögzítette a jogértelmezés és tisztességes eljárás kapcsolata vonatkozásában:

A jogértelmezés Alaptörvényben rögzített elveinek betartása minden kétséget kizáróan részét képezi a tisztességes bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alkotmányos követelményeknek.

„Az Alkotmánybíróság a később számos határozatában megerősített, és hatályos, következetes gyakorlatának megfelelő, 6/1998. (III. 11.) AB határozatában megállapította, hogy „a *fair trial* olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás «méltánytalan» vagy »igazságtalan«, avagy »nem tisztességes«” (ABH 1998, 95.) {legutóbb megerősítette a 3254/2018. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [41]}. Az

Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülésének megítélését minden esetben tartalmi vizsgálathoz kötötte: „elemzte az alapjog állított sérelmére vezető jogszabályi környezetet és bírói döntést, a szabályozás célját és a konkrét ügy tényállását, majd pedig – mérlegelés eredményeként – mindezekből vont le következtetéseket az adott esetre nézve megállapítható alapjogsérelemre nézve” (20/2017. (VII. 18.) AB határozat).”

Az Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el, míg a (7) cikk rendelkezései szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

A kapcsolódás tehát, hogy a tisztességes eljáráshoz való jogból levezethető, miszerint alapvető jogot érint a jogértelmezés alkotmányos kereteinek megtartása, ugyanis ha megállapítható, hogy a jogértelmezéssel a bíróság önállóan, a tételes jogi norma kereteit meghaladóan attól olyan mértékben eltávolodik, elszakad, hogy már „jogot alkot”, a bírói döntés önkényessé válik.

Az indítvánnyal érintett jogértelmezési kérdésben az ügyben eljáró Miskolci Törvényszék kialakult gyakorlat hiányában az Alaptörvény 28. cikk alkalmazásával foglalt el egy olyan, contra legem jogértelmezési álláspontot, miszerint a becslés alkalmazására, vagyongyarapodási vizsgálat lefolytatására nem csak a bűncselekmény gyanúsítottjával szemben van lehetőség. Az ítélet indokolása szerint „*a jogszabályhely kifejezetten nem írja elő, hogy a bűncselekmény alapos gyanújának az adózóval szemben kell fennállnia. Amennyiben a jogszabályhelyben rögzített valamely bűncselekmény alapos gyanúja fennáll, úgy az adózóval szemben becslési eljárás lefolytatható. A jogalkotói szándék a Bíróság értelmezése szerint akkor ér cél, amennyiben az esetleges bűncselekményből származó vagyonelemek nem kizárólag a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított személynél lefolytatott vizsgálat, hanem a hozzátartozókra is lehetőséget biztosít becslés alkalmazására.*”

A Kúria ezzel összefüggésben az alábbiakkal érvelt:

1. egyrészt arra hivatkozott ítéletének indokolásában, hogy éppen az Alaptörvény 28. cikke követelte meg a jogszabály célja szerinti értelmezést ebben a kérdésben,
2. ugyanakkor megállapította, hogy álláspontja szerint a jogszabály nyelvtani értelmezéséből sem következik az indítványozó általi szűkítő értelmezés.

A Kúria az ítéletének indokolásában azt fejtette ki, hogy az Adóig. vhr. 87. § (1) bekezdésének megfogalmazásából nem következik, hogy kizárólag annál a személynél kerülhet sor vagyonosodási/vagyongyarapodási vizsgálat lefolytatására, akinél a bűncselekmény elkövetésének gyanúja áll fenn és a gyanúsított hozzátartozója gyanú hiányában ne lehetne az eljárás alanya. Álláspontunk szerint azonban - ha már a jogszabály szövege a Kúria álláspontja szerint nem egyértelmű, úgy - nem ennek, hanem azon kérdésnek van kardinális jelentősége, hogy viszont az utóbbi értelmezés abból következhet-e a szabályozás céljának vizsgálatával, mely körben a jogszabály indokolásának van elsődleges jelentősége.

A Kúria - a jogszabály indokolását nem vizsgálva -, tágabb kontextusban egy álláspontunk szerint olyan tévútra vezető, és a bírói jogértelmezés alkotmányos keretein túlterjeszkedő értelmezést fogadott el, melyet a jogalkalmazó által felfedezni vélt célszerűség igazolt azon érvelés alapján, hogy miután a bűncselekményből származó haszon visszaszerzése a gyanúsítottal szemben elkobzás folytán biztosított a büntető eljárásban is, és így a „bűnös úton” megszerzett vagyon visszaszerzésére újabb szabály, eljárás bevezetése felesleges, ugyanakkor egy ilyen eljárás a nem gyanúsított hozzátartozónál egyenesen szükséges, mert kizárólag ezen eljárással lehet a gyanúsított által a hozzátartozó részére juttatott vagyonelemeket feltárni és adóztatni.

Ez az érvelés azonban álláspontunk szerint két ponton is megbicsaklik: egyrészt ott, hogy egy magalapozott gyanú alapján folytatott büntetőeljárásban felvett nyomozásnak önmagában kell megállapítania, hogy a gyanúsított valamely meghatározott bűncselekménnyel összefüggésben milyen mértékű vagyoni előnyt szerzett, másrészt ott, hogy az ilyen vagyoni előny nem adóztatással kerül elvonásra, sem a gyanúsított, sem egyébként más személy vonatkozásában, hanem vagyoneklobzással, mint büntető anyagi jogi intézkedéssel.

Erősen vitatható, hogy kizárólag ezen eljárással lehet a gyanúsított által a hozzátartozó részére juttatott vagyonelemeket feltárni és adóztatni, ugyanis ennek a célszerűségi szempontnak nem tud egy kizárólag a hozzátartozót érintő becslési eljárás megfelelni, hiszen ebben az esetben nem más, csak annyi történik, hogy a hozzátartozónál esetlegesen feltárássra kerül egy forráshiányos vagyongyarapodás, ugyanakkor ezen eljárás semmilyen formában nem tudja támogatni a nyomozóhatóság munkáját, hiszen a hozzátartozónál kimutatott forráshiány fedezete nem feltétlenül a gyanúsított által esetlegesen elkövetett bűncselekményből származó vagyoni előny, ugyanakkor éppen ezen célszerűség nem igazolódik, ha az alapfeltevés szerint esetlegesen a bűncselekményből szerzett forrást átadó, gyanúval érintett adózó oldalán nem kerülnek feltárássra az adózott jövedelemmel fedezett esetlegesen fennálló, és így átadható forrástöbbletek. Nem beszélve arról, hogy a kiindulópontnál maradván az adóztatás indoka sem merülhet fel a hozzátartozónál, hiszen a személyi jövedelemadó rendszerében az adókötelezettség nem a vagyonában gyarapodót, hanem azt terheli, aki a jövedelmet megszerezte.

Az indítványozóval szemben tehát az Adóig. vhr. fentebb már idézett 87. §-a alapján úgy került sor vagyonosodási vizsgálat lefolytatására, hogy ő maga nem volt semmilyen bűncselekmény gyanújával érintett, és a vele szemben lefolytatott ezen eljárás, illetve ennek alapján megállapított eltitkolt jövedelem adóztatásának, 200% mértékű adóbírság alkalmazásának jogszerűségét - ebben a részében - a vagyongyarapodási vizsgálatok alkalmazhatóságának szűkítő feltételeit meghatározó szabálynak az álláspontunk szerint az Alaptörvény 28. cikkének alkalmazásával sem igazolható, és a tisztességes eljáráshoz, valamint jogorvoslathoz való alapjog sérelmét eredményező contra legem értelmezése támasztotta alá. A jogorvoslathoz való jog sérelme kapcsán előadjuk, hogy az lényegében a fenti összefüggés alapján azáltal sérült, hogy a bírói jogértelmezés alkotmányos kereteit meghaladó contra legem értelmezés elvette a közigazgatási eljárásban bekövetkezett jogsérelemnek a bírósági felülvizsgálati eljárásban történő orvoslása lehetőségét, mely a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 2. § (1) bekezdése szerint az eljárás alapvető célja (Kp. 2. § (1) bekezdés: A bíróság feladata, hogy eljárásával a közigazgatási

tevékenységgel megvalósított jogsértéssel szemben - erre irányuló megalapozott kérelem esetén - hatékony jogvédelmet biztosítson).

A jogszabály értelmezésével kapcsolatban az alábbi indítványozói álláspontot adjuk elő:

Az Adóig. vhr. 87. § (1) bekezdése nem értelmezhető másként, csak úgy, hogy vagyongyarapodás vizsgálatára kizárólag olyan adózót érintően kerülhet sor, akivel szemben a rendeletben meghatározott bűncselekmények elkövetésének gyanúja merült fel a nyomozóhatóság részéről. Ez az értelmezés egyrészt kétségtől elválik a rendelet szövegéből, hiszen az akként fogalmaz, hogy meghatározott bűncselekmények gyanúja esetén, ha a vagyongyarapodással, vagy életvitelre fordított kiadásokkal a megszerzett jövedelmek együttes összege nincs arányban, az adóhatóság az adóalapot is becsléssel állapítja meg.

Itt tehát az „is” szócskán van a hangsúly, melyből az következik, hogy a vagyongyarapodási vizsgálat és ennek alapján az adóalap becsléssel történő megállapítása **a meghatározott bűncselekmények gyanújával érintett adózó esetében a büntetőeljárásra többletként rakódik, illetve maga a büntetőeljárás az, ami a meghatározott bűncselekmények gyanújával érintett adózó esetén a vagyongyarapodás vizsgálatára, és ennek alapján az adóalap becsléssel történő megállapítására a lehetőséget megnyitja.**

Álláspontunk szerint továbbá egyértelműen megállapítható az is, hogy a gondolatjelbe foglalt, „kizárólag a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény XXXVI., XXXVIII., XXXIX., XL. és XLI. Fejezetében meghatározott bűncselekmény nyomozó hatóság részéről fennálló gyanúja esetén” kitétel nem általában, hanem kifejezetten az adózóra megfogalmazott megkülönböztető ismérv azzal tehát, hogy a gyanúnak az adózó személyére vonatkozóan kell fennállnia.

Következik az előző értelmezés a rendelkezés nyilvánvaló jogpolitikai indokából, illetve céljából is, ami nem más, mint hogy az adóhatóság vizsgálhassa a meghatározott bűncselekmények elkövetésével gyanúsított személyek esetleges vagyongyarapodását annak érdekében, hogy felderíthető legyen az esetlegesen bűncselekmények elkövetésével összefüggő olyan vagyongyarapodás, melynek adózott jövedelemből nincs fedezete, azonban erre azért kizárólag a bűncselekmény gyanújával érintett adózó esetében van helye, mert adóztatni csak a jövedelmet megszerzőt lehet.

Álláspontunk szerint - különös tekintettel tehát arra, hogy a jövedelem annál a személynél adózik, aki azt megszerzte - becslésre, önmagában a vagyongyarapodás vizsgálatára nincs lehetőség olyan személyt érintően, aki a rendeletben felsorolt bűncselekmények elkövetésének gyanújával nem érintett. Mindebből az következik, hogy álláspontunk szerint az indítványozót érintő ellenőrzésben a vagyongyarapodása vizsgálatának sem volt helye.

Ha el is fogadjuk, hogy a vagyongyarapodás vizsgálatára lehetőség van, amennyiben az hozzátartozónál jelentkezik, úgy álláspontunk szerint az legfeljebb a bűncselekmény gyanújával érintett adózó adóvizsgálatához kapcsolódó vizsgálatként, közös vagyonmérleg felállításával képzelhető el, azonban mivel az az alapfeltevés, hogy a gyanúval érintett szerzett jövedelmet, ennek adóztatása csak nála történhet meg, hiszen már alapvetően is azt vélelmezi a hatóság, hogy

a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított személy, adózatlan forrást ingyenesen átadott, melyből hozzátartozója gyarapodott. A vagyongyarapodás hozzátartozónál feltárt forráshiánya ilyen esetben azonban legfeljebb a gyanúsítottnál vehető figyelembe az adóalapot növelő tényezőként, ha nála sincs arra adózott jövedelemből forrás. Feltétlenül fel kell tehát állítani a gyanúval érintett vagyonmérlegét is, hogy vizsgálható legyen, hogy a vélelmezetten az átadott forrásból házastársnál jelentkező vagyongyarapodás forráshiányára nála egyébként van-e adózott jövedelemből fedezet, ha ez elmarad, éppen a vizsgálat célja nem teljesül.

Felmerül ebben a körben az is, hogy egyébként a bűncselekménnyel összefüggésben szerzett vagyon a Btk. rendelkezései alapján elvonásra kerül, mely vonatkozik arra a vagyonra is, amellyel esetlegesen más gazdagodott, ha erre a gyanúval nem érintett hozzátartozónál kerül sor úgy, hogy lényegében a bűncselekménytől függetlenül nála feltárt forráshiány megadóztatásra kerül, a vagyon elvonásra nála már nem lehet jogalap.

Álláspontunk szerint, az alábbiakban kifejtettek alapján továbbá a bírósági ítéletek az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdésének és a „Közpénzek” fejezet 40. cikkének rendelkezéseit is sértik, ugyanis az arányos közteherviselés elvéből is levezethetően a közterhekhez való arányos hozzájárulás kötelezettsége a jogalanyt csak és kizárólag abban az esetben, és olyan mértékben terheli, amely esetben, és amilyen mértékben a rá irányadó törvényi rendelkezések szerint egyébként - jelen esetben adófizetés formájában - a közterhekhez való hozzájárulásra egyébként köteles. Ebből álláspontunk szerint levezethető, miszerint alaptörvényben biztosított jog, hogy a törvényben meghatározott kereteken kívül senkitől sem követelhető a közterhekhez való hozzájárulás (jelen esetben adófizetési kötelezettség utólagos megállapítása formájában), és ha e kötelezettség nem állapítható meg, úgy pénzügyi joghátránnyal járó jogkövetkezmény alkalmazásának sem lehet helye.

Alaptörvény XXX. cikk

(1) Teherbíró képességének, illetve a gazdaságban való részvételének megfelelően mindenki hozzájárul a közös szükségletek fedezéséhez.

Alaptörvény 40. cikk

A közteherviselés és a nyugdíjrendszer alapvető szabályait a közös szükségletek kielégítéséhez való kiszámítható hozzájárulás és az időskori létbiztonság érdekében sarkalatos törvény határozza meg, az alábbiak szerint:

A fentiek szerinti közteherviselésre vonatkozó alapvető rendelkezéseket a 2011. évi CXCV. törvény (Magyarország gazdasági stabilitásáról - továbbiakban: Gst.) V. fejezete tartalmazza:

28. § (1) Magyarországon minden természetes személy, jogi személy és más jogalany

a) adó, járulék, hozzájárulás, vagyonszerzési illeték, pótlék vagy más hasonló - az állam közvetlen ellenszolgáltatása nélküli - rendszeres vagy rendkívüli fizetési kötelezettség, továbbá

b) az állami közhatalom birtokában nyújtható szolgáltatásért, eljárásért fizetendő felügyeleti díj, eljárási és felügyeleti illeték, igazgatási szolgáltatási díj, pótdíj

[az a) és b) pont a továbbiakban együtt: fizetési kötelezettség] teljesítésével járul hozzá a közös szükségletek fedezéséhez.

29. § (1) Fizetési kötelezettséget előírni, a fizetésre kötelezettek körét, a fizetési kötelezettség mértékét, a kedvezmények, mentességek körét és mértékét megállapítani kizárólag törvényben,

vagy törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendeletben lehet, kivéve ha az Európai Unió kötelező jogi aktusa vagy nemzetközi szerződés eltérően rendelkezik.

38/B. § (1) Törvény jogellenes magatartással összefüggésben pénzügyi joghátránnyal járó jogkövetkezményt (a továbbiakban: bírságfizetési kötelezettség) állapíthat meg.

(2) Bírságfizetési kötelezettséget előírni, a fizetésre kötelezettek körét, a kedvezmények, mentességek körét és mértékét, a korlátlan enyhítés vagy a jogellenes magatartás csekély súlya miatt a kiszabás mellőzésének lehetőségét megállapítani kizárólag törvényben vagy törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendeletben lehet, kivéve ha az Európai Unió kötelező jogi aktusa vagy nemzetközi szerződés eltérően rendelkezik.

Az Szja tv. 4. § (1) bekezdés alapján jövedelem a magánszemély által más személytől megszerzett bevétel egésze, vagy a bevételnek e törvény szerint elismert költséggel, igazolás nélkül elismert költséggel, vagy átalányban meghatározott költséggel csökkentett része, vagy a bevétel e törvényben meghatározott hányada, kivéve, ha a bevételt a jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni. Hivatkozunk ezzel összefüggésben az EBH2006. 1569. számon közzétett Kúriai döntésre, mely szerint házastársi vagyonközösség fennállása alatt azt a házastársat terheli adókötelezettség, aki a jövedelemszerzés jogcímének jogosultja (Megjelent: Legfelsőbb Bíróság Határozatainak Hivatalos Gyűjteménye 2006/2).

A jelen esetben a rendelkezésre álló iratok alapján az volt megállapítható, hogy a Bűnügyi Igazgatóság az indítványozó házastársával szemben folytat nyomozást költségvetési csalás gyanúja miatt, azaz a kiindulópont az, hogy indítványozó házastársának lehetett eltitkolással érintett jövedelme. Az Adóhatóság a házastársat, [REDACTED] et érintően is folytatott vizsgálatot, azonban az ő vagyommérlegét nem állította fel. Az Szja tv. 4. § (6) bekezdése szerint házassági vagyonközösség fennállása alatt ezen időszakban a felek tevékenységéből származó és minden más jövedelem után azt a magánszemélyt terheli adókötelezettség, aki a tevékenységet folytatja, vagy aki a jövedelemszerzés jogcímének jogosultja. Mindebből az következik, hogy egyrészt alapvetően indítványozó házastársa lehetett volna érintett vagyongyarapodási vizsgálattal, és esetlegesen ehhez kapcsolódóan lett volna feltárható indítványozó vagyongyarapodásának forráshiánya, azonban azt nem nála, hanem a gyanúval érintett házastársnál lehetett volna figyelembe venni, és adóztatni, ha és amennyiben nála nem mutatható ki olyan forrástöbblet, mely az egyébként közös vagyoni vagyongyarapodás fedezete lehetett.

Ha igaz az alapfeltevés - melyet a nyomozóhatóság jelen esetben is megfogalmazott -, hogy a gyanúval érintett személy hozzátartozójánál jelentkezett a vagyongyarapodás a forrás átadásával, illetve a megszerzett forrásnak a hozzátartozó útján történt felhasználásával, úgy feltétlenül szükséges, hogy felállításra kerüljön a gyanúval érintett vagyommérlege is, és ebbe kell beilleszteni azt a forráshiányt, mely a hozzátartozónál esetlegesen feltárásra kerül, és ennek alapján kell megvizsgálni, hogy erre a gyanúval érintettnél van-e forrás, és ha nincs, úgy a forráshiány kizárólag nála adóztatható.

A Kúria ítéletnek indokolásában megjelenik az érvelés is, hogy a hozzátartozó ellenőrzésére kizárólag a becslési eljárás lefolytatása ad lehetőséget, mikor a források és kiadások egyenlegbe állítása révén az eltitkolt jövedelem láthatóvá és egyben adóztathatóvá válik. A Kúria nézete szerint az indítványozó által alkalmazott nyelvtani értelmezés leszűkíti a

jogszabályhely alkalmazási lehetőségét és következmények nélkül hagyná a gyanúsított hozzátartozó bűncselekményből eredő gyarapodását.

Ezen a ponton azonban lényeges kérdés, hogy lehet-e ilyen esetben egyáltalán a Kúria által állított adójogi következmény a gyanúval nem érintett indítványozó oldalán. Mint fentebb kifejtésre került, az esetleges vagyonekobjást, mely a vagyongyarapodást elvonja, a nyomozás alapozza meg, és az intézkedés a hozzátartozót is sújtja/sújthatja (ezzel összefüggésben megjegyzendő, hogy a nyomozóhatóság az érintett vagyonelemek zár alá vételét, és lefoglalását vagyonekobjás biztosítására még az adóhatósági jegyzőkönyv kiadását megelőzően, 2018 novemberében elrendelte). Ugyanakkor más kérdés, hogy a hozzátartozónak ezen esetleges jogkövetkezmenyen felül adójogi jogkövetkezmenyeket is viselni kell-e - mint amely adójogi következmények alkalmazását az Adóig. vhr. 87. §-ának álláspontunk szerint nem igazolható, contra legem kiterjesztő értelmezése egy önmagában őt érintő ellenőrzésben minden célszerűségi megfontolást nélkülöző módon megalapozza -, ugyanis már az alapfeltevés is az, hogy az adóztatandó tényállás, nevezetesen bevétel/jövedelem megszerzése nem az ő vonatkozásában valósult meg (Szja tv. 4. § (1) és (6) bekezdések).

Ezen a ponton megintcsak felmerül az a jogértelmezési kérdés, hogy amennyiben bűncselekmény elkövetésének gyanújával csak és kizárólag a házastárs érintett - azaz esetlegesen az ő vonatkozásában merülhet fel bűncselekményből szerzett forrás -, miként volna lehetséges a gyanúval nem érintett indítványozó adóztatása, akár nála jelentkező vagyongyarapodással összefüggésben, hiszen a személyi jövedelemadó rendszerében adóztatásnak rendelkezésre álló forráshiány mellett feltárt vagyongyarapodás mellett is csak akkor van helye, ha az esetlegesen eltitkolt jövedelmet az szerezte meg, akinél a vagyongyarapodás megállapítható. Ilyen körben elvárni, hogy a házastársak konkrét forrásátadásra hivatkozzanak, nem lehet, már csak azért sem, mert az az alapfeltevés, hogy a gyanúval érintett által a házastársnak átadott, rendelkezésre bocsátott forrásból keletkezett vagyongyarapodása. Ha tehát az ki is mutatható, hogy az indítványozónak forráshiányos vagyongyarapodás volt, a hiányt a gyanúval érintett házastársnál lehet forráshiányként figyelembe venni.

A fenti értelmezés következik a 87. § (2) bekezdéséből is, hiszen az adóhatóság a feltárt adóalapot annak az évnek az összevonás alá eső jövedelméhez számítja hozzá, amelyre nézve a jövedelemeltitkolást megállapítja, álláspontunk szerint a meghatározott bűncselekmények gyanúja esetén esetleges jövedelemeltitkolás is értelemszerűen csak az elkövetés gyanújával érintett személynél merülhet fel, míg abban az esetben, ha az eltitkolt jövedelem átadásra is kerül a házastársnak, az átadás vonatkozásában az ő adóztatása nem merülhet fel, ugyanis házastársi vagyontársaságban pénz átadása esetén nem érvényesülhet a visszterhesség vélelme, és az Szja tv. 1. számú melléklet 7.2. pontjában foglalt rendelkezés szerint a magánszemély részére más magánszemély által ingyenesen juttatott (kifizetett) vagyoni érték adómentesnek minősül.

Ebben a körben meg kívánjuk jegyezni azt is, hogy az Adóhatóság az indítványozót érintő peres eljárásban bizonyítékként becsatolta a házastársat [REDACTED] vizsgálatban született elsőfokú határozatot, melyet azonban a másodfokú adóhatóság korábban megsemmisítette azzal, hogy az elsőfokú adóhatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte. A házastársat érintő eljárás tehát megismételt eljárás keretében a peres eljárás folyamatban léte alatt is zajlott.

Megintcsak visszatérünk arra is, hogy ha a gyanúval érintett házastárs forrástöbblete nem kerül feltárára, semmilyen célszerűségi megfontolás mentén sem igazolható egy ilyen eljárás létjogosultsága a másik házastárs vonatkozásában, hiszen így nem dönthető el, hogy a vélelmezetten az átadott forrásból a másik házastársnál jelentkező, és nála értékelt vagyongyarapodásnak összességében volt-e forrása, ugyanis önmagában, a gyanúval érintett házastárs forrástöbbletének feltárása nélkül az eljárás mást nem, csak forráshiányos vagyongyarapodást állapít meg a másik házastársnál, melynek azonban nem szükségszerűen a bűncselekménnyel összefüggésben szerzett vagyoni előny a forrása.

Ami az Art. 215. § (4) bekezdése szerinti, 200% mértékű adóbírság kiszabását illeti, meg kívánjuk jegyezni az alábbiakat:

Az Alkotmánybíróság a IV/1437/2020. számú ügyben alkotmányjogi panasz tárgyában hozott határozatában az alábbiakat állapította meg:

A törvényi szabályozás áttekintése alapján megállapítható, hogy a 200 %-os mértékű adóbírság kettős magyarázaton nyugszik a jogalkotó szándéka szerint. Az egyik az adójogot sértő adózói magatartások közti különbségből fakad.

Azokkal az adóhiányhoz vezető adózói jogsértésekkel szemben, amelyek kiemelkedő mértékben veszélyeztetik a költségvetést, arányaiban magasabb bírságmértéket indokolt kilátásba helyezni a fő szabályhoz képest. Az emelt mérték alapvetően a represszió növelését szolgálja, amit tovább erősít a másik indok. Ez utóbbi azon az összefüggésen nyugszik, hogy az adómérték jogszabályi csökkentése alacsonyabb összegű adóhiányhoz vezet, ami a bírságmérték emelésével ellensúlyozható.

Az adóbírságért való felelősség az adózót terheli, ugyanakkor az adóhatóság köteles bizonyítani adóigazgatási eljárásban, hogy megvalósult az adóbírság adójogi tényállása, ideértve azt is, hogy az emelt (200%-os) bírságmérték alkalmazásának a feltételei fennállnak.

A jelen esetben az indítványozót érintően a 200% mértékű adóbírság kiszabásának jogszerűségét a bírósági döntések az Art. 215. § (4) bekezdése alapján a bevétel eltitkolás tényállására alapozva állapították meg, azonban a fentiekben levezetett érvelésből az is következik, hogy éppen a bíróságok ítéletében foglalt azon contra legem jogértelmezés teremtette meg ezen minősített adójogi szankcionálás alapját, amely szerint az indítványozónál kimutatható vagyongyarapodásnak - anélkül, hogy ő maga meghatározott bűncselekmény gyanújával volna érintett - őt érintően adójogi következménye lehet.

A jelen esetben tehát az Indítványozónál a vagyongyarapodási vizsgálattal feltárt vagyongyarapodás alapján megállapított eltitkolt jövedelem alapján úgy került adóteher és ezzel összefüggésben pénzügyi joghátránnyal járó jogkövetkezményként adóbírság megállapításra, és terhén fizetési kötelezettségként előírásra, hogy

- egyrészt az ő vonatkozásában - vele szemben meghatározott bűncselekmény gyanújának hiányában - maga a vagyongyarapodás sem lett volna vizsgálható, feltárható (nevezetesen nem lett volna becslési eljárásban vizsgálható sem maga a***

vagyongyarapodás, sem pedig az, hogy a vagyongyarapodást az Indítványozó adózott jövedelme, figyelemmel megélhetési kiadásaira is, fedezte-e),

- másrészt pedig úgy, hogy már a vizsgálat kiindulópontja, illetve alapfeltevése is az volt, hogy az adóztatandó tényállás, nevezetesen bevétel/jövedelem megszerzése (melynek alapján adózással fennállhat a közterhekhez való arányos hozzájárulás kötelezettsége) nem az Indítványozó vonatkozásában, hanem a gyanúsítással érintett házastársnál valósult meg (Szja tv. 4. § (1) és (6) bekezdések).*

Összegezve tehát, az indítványozóval szemben az Adóig. vhr. fentebb idézett 87. §-a alapján úgy került sor vagyonosodási vizsgálat lefolytatására, hogy ő maga nem volt semmilyen büncselekmény gyanújával érintett, és a vele szemben lefolytatott ezen eljárás, illetve ennek alapján megállapított eltitkolt jövedelem adóztatásának, 200% mértékű adóbírság alkalmazásának jogszerűségét - ebben a részében - a vagyongyarapodási vizsgálatok alkalmazhatóságának szűkítő feltételeit meghatározó szabálynak az álláspontunk szerint az Alaptörvény 28. cikkének alkalmazásával sem igazolható, és a bírói jogértelmezés alkotmányos kereteit meghaladó, és ezáltal az indítványozónak a tisztességes eljáráshoz, és jogorvoslathoz való alapjogai sérelmét eredményező *contra legem* értelmezése támasztotta alá, mely az ítéletek tekintetében a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség.

A jogorvoslathoz való jog sérelme kapcsán előadjuk, hogy az lényegében a fenti összefüggés alapján azáltal sérült, hogy a bírói jogértelmezés alkotmányos kereteit meghaladó *contra legem* értelmezés elvette a közigazgatási eljárásban bekövetkezett jogsérelemnek a bírósági felülvizsgálati eljárásban történő orvoslása lehetőségét, mely a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 2. § (1) bekezdése szerint az eljárás alapvető célja (Kp. 2. § (1) bekezdés: A bíróság feladata, hogy eljárásával a közigazgatási tevékenységgel megvalósított jogsértéssel szemben - erre irányuló megalapozott kérelem esetén - hatékony jogvédelmet biztosítson).

A bírósági ítéletek továbbá az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdésének és a „Közpénzek” fejezet 40. cikkének rendelkezéseit is sértik, ugyanis az arányos közteherviselés elvéből is levezethetően a közterhekhez való arányos hozzájárulás kötelezettsége a jogalanyt csak és kizárólag abban az esetben, és olyan mértékben terheli, amely esetben, és amilyen mértékben a rá irányadó törvényi rendelkezések szerint egyébként - jelen esetben adófizetés formájában - a közterhekhez való hozzájárulásra egyébként köteles. Ebből álláspontunk szerint levezethető, miszerint alaptörvényben biztosított jog, hogy a törvényben meghatározott kereteken kívül senkitől sem követelhető a közterhekhez való hozzájárulás (jelen esetben adófizetési kötelezettség utólagos megállapítása formájában), és ha e kötelezettség nem állapítható meg, úgy pénzügyi joghátránnyal járó jogkövetkezmény alkalmazásának sem lehet helye.

III.) Egyéb nyilatkozatok:

Az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, a pertörténetben leírtak szerint a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletével szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelmét a Kúria érdemben elbírálta, így az ügyben felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt nincs folyamatban,

perújítás nem került kezdeményezésre az ügyben. A jogi képviselő nyilatkozik, hogy a perben az elektronikus kapcsolattartás kötelező volt, ezért az alkotmányjog panasz indítvány az elsőfokon eljáró bíróság útján, elektronikusan kerül előterjesztésre.

Fontosnak tartjuk a T. Alkotmánybíróságot tájékoztatni, hogy jelen egységes szerkezetben kiegészített indítvány előterjesztését megelőzően jutott tudomásunkra, hogy az Indítványozónál az eljárás alapjaként hivatkozott, házastársát érintő gyanú alapján költségvetési csalás miatt folytatott nyomozást a Fővárosi Főügyészség 2021.11.04-én kelt határozatával megszüntette, mivel nem állapítható meg, hogy a bűncselekményt a gyanúsított követte el. Mindezek alapján látható, hogy végeredményben az eljárás jogalapjául hivatkozott, házastárssal szemben fennálló gyanú megdőlt, ugyanakkor az Adóhatóság eljárásával - jogalap nélkül maradt - joghátrányt idézett elő az Indítványozónál olyan közhatalmi beavatkozással, melyet az ő vonatkozásában eredendően sem igazolt semmilyen indok.

A jelen beadvány a T. Alkotmánybíróság IV/3266-I/2021. sz. tájékoztatása alapján, az indítványozó számára biztosított alapjog sérelmének megjelölésével, és további indokolással kiegészítve, egységes szerkezetben kerül benyújtásra. A kiegészítéseket félkövér, dőlt betűvel szedve, illetve keretben kiemelve tartalmazza a beadvány.

Tisztelettel:

Mellékletek **(melyek az alapbeadványhoz csatolásra kerültek)**:

1. Jogi képviselő meghatalmazása;
2. Nyilatkozat az indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról;
3. Érintettséget, illetve a kérelmet alátámasztó dokumentumok:
  - 3.1. az alapügyben született közigazgatási döntések, első-és másodfokú határozat;
  - 3.2. nyomozóhatóság eljárást megalapozó, 64010/557/2016.bü. számú megkeresése;
  - 3.3. a Miskolci Törvényszék 101.K.700.835/2020/23. számú ítélete;
  - 3.4. indítványozó felülvizsgálati kérelme;
  - 3.5. a Kúria Kfv.I.35.141/2021/7. számú ítélete;
  - 3.6. a Kúria Kfv.I.35.141/2021/7. számú ítéletének kézbesítési időpontját igazoló letöltési igazolás.